

A VÁLSÁGKEZELÉSRE KIJELÖLT ERŐK ÉS ESZKÖZÖK KATONAI KERÜLETSZINTŰ ANYAGI-TECHNIKAI BIZ- TOSÍTÁSÁNAK MEGTERVEZÉSE, MEGSZERVEZÉSE

Kis Mihály, Illich Ferenc¹

I. Bevezető

A válságkezelés egy olyan helyzetet jelöl, amelyben a résztvevők kiszámíthatatlansága, a róluk rendelkezésre álló információk korlátozott volta miatt a hosszútávú stratégiai tervezés nem képes kellően megalapozni a szükséges intézkedéseket. Az államok közötti válságok csak úgy oldhatók meg, ha azokat kialakulásuk folyamatában kezelik.

Az egyes régiókban keletkező válságok rendszerint hatással vannak a válságban közvetlenül részt nem vevő országokra is. A legfontosabb feladat az, hogy továbbterjedésüket meg kell akadályozni és el kell érni, hogy ezek a válságok kezelhetők legyenek.

A válsághelyzetekben a veszélyesség abban van, hogy a háborús szint alatt tartott, de működő fegyveres konfliktusok eszkalálódhatnak. A veszély folyamatos és a folyamatot kell kezelni ahhoz, hogy ennél súlyosabb helyzet ne következék be.

Az ország honvédelmi politikája megköveteli, hogy a fegyveres erők olyan hiteles visszatartó erőt képezzenek, amely elősegíti a fegyveres konfliktusok elkerülését. Képesnek kell lenniük az ország megvédésére és az ENSZ alapokmányával összhangban álló nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségek teljesítésére.

A Magyar Honvédségnek más fegyveres testületekkel együttműködve *alkalmasnak kell lennie:*

---

¹ Kis Mihály alezredes, MH 3. Katonai Kerület parancsnokság Anyagi-technikai főnök helyettese,
Illich Ferenc alezredes, MH 3. Katonai Kerület ATF-ség hadtápfőnöke

- a lehetséges konfliktusok megelőzésében való részvételre;
- rövid, vagy elhúzódó konfliktusok kezelésére alacsony intenzitású fegyveres harcselekményekkel;
- korszerű, hagyományos fegyverekkel védelmi hadviselésre.

A konfliktusmegelőzés - mint a válságkezelés első fázisa -területei alapvetően politikai, diplomáciai eszközök és nem katonaiak.

A válságkezelés a diplomáciai és katonai megelőző lépések sorozata. A konfliktust előidéző agresszív lépések már nem csak a klasszikus "leigázás", "hódítás", "területfoglalás" céllal kezdődhetnek, hanem politikai presszióval, diverzióval, korlátozott célú provokatív katonai tevékenységgel, egy vélhető irányban és vélhető céllal, és így mintegy eszkalációs folyamat eredményeként alakulhat ki a **konfliktushelyzet**.

A konfliktuskezelés érdekében létrehozásra kerülhetnek készenléti szolgálatok, állományukban gépesített lövész, felderítő, tüzér és egyéb szakalegységekkel. Ezen alegységeket úgy kell kialakítani, hogy béke állományukkal az eszkalatív veszélyeztetés esetén fel tudjanak vonulni.

A válságkezelés mint katonai terminológia és úgy mint a Magyar Honvédség, ezen belül a szárazföldi csapatok kiemelten kezelt feladatkomplexuma rövid múltra tekint vissza.

Az előzőekből kiindulva a válságkezelés célja lehet a konfliktust előidéző lépések aktív politikai és katonai megnyilvánulásokkal, választévkénységekkel eszkalatív történő reagálása, lehetőség szerint az eszkaláció minél alacsonyabb szintjén.

A válságkezelés feladatai:

a./ A vezetés operativitásának megteremtése, a szolgálati rend pontosítása.

b./ A felderítés fokozása, összpontosítása, az adatszolgáltatás rendjének meghatározása.

c./ A készenléti szolgálatba bevont erők és eszközök meghatározott készségi szintjének elérése és fenntartása.

d./ A készenléti és készségi erők felvonultatása, illetve alkalmazása a veszélyeztetett irányokban.

A készségi szolgálatok rendeltetése az elrendeléstől számítva magas szintű és folyamatos készenlét biztosítása, az ország területét megsértő külső fegyveres csoportok elleni harc, valamint a Magyar Köztársaság területére váratlan szárazföldi betörés esetén - a határőrség erőivel közösen - a támadás elhárítása.

A készenléti szolgálatok rendeltetése a kijelölt erők és eszközök olyan állapotban tartása, amely kedvező feltételeket biztosít ahhoz, hogy rendszabályok foganatosításával, a készenlét fokozásával rövid időn belül legyenek képesek alkalmazási feladatok teljesítésre.

A válságkezelésbe (válságmegelőzésbe) bevonható erők és eszközök:

a./ *Gépkocsizó ügyeletes alegységek* alapvetően váltásban kijelölt összefegyvernemi és fegyvernemi csapatok lövészkatonáiból álló, kettő szakaszos századok, hordozható páncéltörő, légvédelmi eszközzel, műhely-, teher- és sebesültszállító gépkocsival megerősítve.

b./ *Harcászati ügyeletes alegységek* megerősített lövészs század erő néhez technikai eszközök nélkül, K+2 óra indulási készséggel. Anyagi-technikai megerősítése a zászlóalj kiszolgáló szakasz állományából: élelmezési ellátó raj, segélyhely és javító raj.

c./ *Megerősített századerejű harccsoport*: egy gépesített lövészs század, harckocsi szakasszal és fegyvernemi alegységekkel megerősítve. Anyagi-technikai megerősítése: gépesített lövészs zászlóalj kiszolgáló szakasza, "M" létszámra feltöltve.

d./ *Zászlóalj erejű harccsoport*: egy gépesített lövészs zászlóalj teljes "B" állománya, megerősítve egy harckocsi századdal és fegyvernemi alegységekkel. Az állományváltás időszakában csak csökkentett állománnyal hozható létre. A harccsoport anyagi-technikai biztosítására a zászlóalj kiszolgáló szakasz "M" állományra, az élelmezési ellátóra plusz lét-

számmal, a segélyhely orvossal, a javítóraj speciális szakszerelő állomány-nyal kerül kiegészítésre a dandár anyagi-technikai biztosító alegységeiből.

A válságkezelésbe bevont erők és eszközök vezetésére minden vezetési szinten operatív csoportok kerülnek kijelölésre. A dandár operatív csoportját általában a parancsnokhelyettes vagy a törzsfőnök vezeti.

A kijelölt erők felkészítésére a békehelyőrségben kerül sor külön terv szerint. *Az átcsoportosítás végrehajtható:* békehelyőrségből bázislaktanyába, összpontosítási körletbe vagy közvetlenül alkalmazási körletbe.

II. A válságkezelés anyagi-technikai biztosításának feladatai

A válságkezelés anyagi-technikai biztosítása **három alapvető követelménynek** kell hogy megfeleljen:

- a határszakasz megerősítésére kijelölt alegységeknél meg kell alakítani az elrendelt anyagi készleteket, fel kell készíteni a technikai eszközöket és a személyi állományt várható feladataik végrehajtására;

- a készenléti és készségi szolgálatok ellátása mellett, folyamatosan biztosítani kell a napi életet és a béke kiképzést;

- a feladatban érintett katonai szervezetek mozgósítása és alkalmazási készenlétének elérése biztosított kell hogy legyen.

Amennyiben ezen három követelménynek az adott szervezet - saját lehetőségeit kimerítve - nem képes eleget tenni, úgy az előjáró tagozat köteles erők és eszközök átcsoportosításával megteremteni a feladatvégrehajtás feltételeit.

Az anyagi-technikai biztosítást **három ütemre** célszerű bontani:

- laktanyában a készenlét elérése érdekében végrehajtandó feladatok;

- az átcsoportosítás és a bázislaktanyákban vagy összpontosítási körletekben tartózkodás;

- az alkalmazás időszakára.

a./ A készenlét elérése érdekében végrehajtandó feladatok:

- a technikai eszközök alkalmazásra történő felkészítése, melynek érdekében a katonai szervezetek speciális szakjavító állománnyal kerülnek megerősítésre a javító szakcsoportok szervezetéből;

- a kijelölt alegységek szervezetszerű technikai eszközein felül tartalék eszközök kijelölése és felkészítése;

- a zászlóalj kiszolgáló szakaszok állományának a "B" állomány átcsoportosításával "M" rendszeresített állományra történő feltöltése, felkészítése, a váltás, helyettesítés feltételei megteremtése;

- a kiképzési, illetve csapatkészletekből megemelt, kiegészítő készletek létrehozása (például lőszerből, műszaki harc-anyagokból);

- egyes - a hadinormákban sem szereplő - anyagokból kiegészítő készletek megalakítása;

- speciális készletek megalakítása azon anyagokból, ami nincs az adott bázislaktanyában;

- a katonai került ellátó zászlóalja állományából szállító alegységek kijelölése az anyagok utánszállítása céljából;

- a csapatkészlet szintet meghaladó elrendelt készletek a központi raktárakban történő készletezése, lejuttatása;

- az alapkiképzés vagy a kötelékkiképzés időszakában az első időszakos állomány térben és időben előrehozott gyorsított ütemű felkészítése;

- az időjárás viszonyoknak megfelelő speciális anyagi és egészségügyi ellátás, valamint technikai kiszolgálás biztosítása;

- az anyagi-technikai biztosítás vezetésére az operatív csoportokba az anyagi-technikai főnökségek (szolgálatok) állományából szaktisztek kijelölése.

Az anyagi-technikai biztosítás szempontjából az az időszak a legfejtettebb, amíg felkészítik az eszközöket, a személyi állományt és létrehozzák az elrendelt anyagi készleteket.

b./ A kijelölt erők és eszközök átcsoportosítása időszakában végrehajtandó feladatok:

A válságkezelésbe bevont erők és eszközök átcsoportosítása a kijelölt bázislaktanyába, illetve összpontosítási körletekbe történhet vasúton, közúton, illetve a kettő kombinációjával.

Amennyiben az érintett állomány menetet hajt végre, a menetre szükséges anyagfogyást kiegészítő készletként kell biztosítani.

Egy-egy veszélyeztetett irányban bázislaktanyák kijelölésével számolhatunk.

A bázislaktanyában a harccsoportokon kívül katonai kerület szintű fegyvernemi csoportosítások is kerülnek elhelyezésre, így a bázislaktanyák ellátandó létszáma és technikai eszköze többszörösre duzzadnak. A kijelölt laktanyák nem képesek biztosítani a megemelt létszámú állomány ellátását és elhelyezését. Ezért esetenként szükségessé válik a béke ellátási és utalási rend módosítása. Az ellátás és biztosítás végrehajtásába be kell vonni a bázislaktanyába vezényelt erőket és eszközöket, melyek állományával kiegészülve összevont bázislaktanya hadtáp, javítóműhely és segélyhely hozható létre.

Az állomány elhelyezése tábori körülmények között is történhet. A tábor felépítésére a Katonai Kerület előkészítő részleget küld ki. A berendezéshez szükséges tábori elhelyezési anyag nagyságrendjét tekintve központi készletből biztosítható.

Amennyiben a kijelölt erőknek összpontosítási körletet kell elfoglalni, akkor a körleten belüli önálló ellátás fog dominálni, ami nem zárja ki az összevont ellátási, utalási rend kialakítását. Az anyagok vételezése minden esetben a bázislaktanyából történik.

A Magyar Honvédség és a Határőrség szervezetei a válságkezelés időszakában megmaradnak saját haderőnemi alárendeltségben és önállóan hajtják végre anyagi-technikai biztosítási feladataikat. Felderítő,

híradó és más honvédségi alegységek azonban közvetlenül HŐR objektumokban (pl. hőr. őrs) végezhetik feladataikat, így azokat ATB- ra utalni lehet a határőr igazgatóságokhoz.

A Magyar Honvédség szervezetein belül az adott irányban a kijelölt katonai kerület vezet és biztosít az átcsoportosítás végrehajtását követően.

c./ A harci alkalmazás időszakában végrehajtandó feladatok:

Az alkalmazási körletek kijelölésre kerülhetnek a bázislaktanyákból kisebb-nagyobb távolságra. Az alkalmazási körletekben harccsoportonként összevontan célszerű létrehozni az egységes anyagi-technikai biztosítási rendszert. Az anyagi-technikai biztosítási elemeket lehetőleg olyan elgondolás szerint célszerű csoportosítani, hogy a zászlóalj segélyhelyeket és javító-vontató csoportokat - a terepviszonyok függvényében - közelítsék a harccsoportokhoz. A lőszer, a műszaki harc- és az üzemanyag - szükség szerint -, az élelem, a harcolókhoz történő közvetlen, egyéb fenntartási, hadtáp és egészségügyi anyagok nap végi kiszállítással, a vízellátás közüzemi vízmű hálózatról vételezéssel biztosítható. A sérültek kiürítése a biztosításba bevont egészségügyi erőkkel az alkalmazás sávjában kijelölt katonai és polgári kórházakba történhet. A meghibásodott technikai eszközök helyreállítása a helyszínen kis javítással, vagy a bázislaktanyából eszközpótlással (cserével) biztosítható.

III.A válságkezelésbe bevont alegységek anyagi-technikai biztosításának rendje

A válságkezelésre kijelölt erők aktivizálása a veszélyeztetés nagyságával arányosan kerülhet végrehajtásra.

A gépkocsizó ügyeletes alegységek bázisán kerülnek felállításra a harcászati ügyeletes alegységek, majd tovább a megerősített század harccsoportok és végül a megerősített zászlóalj harccsoportok.

A gépkocsizó ügyeletes alegység anyagi-technikai biztosítása érdekében az alábbi anyagi készletek kerülhetnek *megalakításra*: lőszerből: pisztoly 14 db, gépkarabély 1 ja, RPG-7 0,25 ja, géppuska 0,1 ja, TCS pu. 1,0 ja, Fagott 0,25 ja, SZPG-9 0,2 ja, SZT-2 2 ja, IGLA 2 ja, kézigránát

2 láda (60 db támadó), 3 láda (60 db védő), élm. anyag: 1 ja hideg (friss kenyér és ivóvíz naponta cserélve), ruh.anyag: évszaknak megfelelő hadiruházati komplett a szükséges felszereléssel, üza.: egy feltöltés.

A géppuska lőszeret hevederezve rakaszokban, a többi lőszeret (rakéták, kézigránátok) gyári csomagolásban megbontatlan, plombált ládában kell tárolni. A készenléti idő elérhetősége érdekében az anyagi készleteket gépjárműre málházva szükséges tárolni, zárt, biztonságosan őrzött helyen elhelyezni.

A gépkocsizó ügyeletes alegység technikai és egészségügyi biztosítását 1 db műhely gépkocsival, 3 fő szerelő és 1 db mentő gépkocsival, egy egészségügyi katona és egy egészségügyi tiszthelyettes végzi.

A létrehozott anyagi készletek elegendőek egyszeri alkalmazás anyagi-technikai biztosítási feladataira.

A gépkocsizó ügyeletes alegységek részére a személyszállító terepjáró tehergépkocsik katonai kerület szintű átcsoportosítással biztosíthatók.

A Harcászati Ügyeletes alegység-hez anyagi-technikai biztosító alegységeket célszerű szervezni, mely megegyezik egy gl.z. kiszolgáló szakaszának béke állományával.

A kiszolgáló szakasz lehet:

- gépjármű jav.raj (gj.techn. vontató tdk., ker.hjmű karb. gk.);
- lőszerellátó raj;
- szállító raj (5 t.tj.tdk., 5 t. tj.lőszer száll.tdk.,2 t.tj.tdk., üza.száll.pótkocsi);
- élm.elló.raj (szakács, MKO., vízszáll. ufó.);
- segélyhely (orvos megerősítéssel, SH PK, száll.gk.).

Adott esetben és meghatározott időn belül a harcászati ügyeletes alegység a gépkocsizó ügyeletes alegység bázisán alakul meg, azonban anyagi-technikai biztosítás vonatkozásában teljesen más készleteket kell megalakítani az összetétele miatt.

A kiszolgáló szakasz előzőekben vázolt állománya és anyagi készletei feltétlenül szükségesek a HÜGY anyagi-technikai biztosítására. Béke hiány esetén a szakállományt és a technikai eszközöket a dandár más alegységei állományából kell átcsoportosítani.

A század harccsoport, illetve zászlóalj harccsoport anyagi-technikai biztosítására csak "M" állományra feltöltött zászlóalj kiszolgáló szakasz képes.

A feltöltést természetesen a dandár közvetlen anyagi-technikai biztosító és más alegységek terhére kell végrehajtani.

A válságkezelésbe bevont erők anyagi-technikai biztosítását béke ellátási viszonyok között, kiegészítő rendszabályok bevezetésével szükséges megtervezni.

A válságkezelésbe a felsoroltakon kívül a katonai kerülettől bevonásra kerülhetnek még:

- felderítő alegységek;
- tüzér alegységek;
- elektronikai harc alegységek.

A kijelölt állománnyal együtt *el kell szállítani és a bázislaktanyában tárolni*: 1 ja. hideg élelmet; 50% felső ruházatot (felderítők 100%-ot), 200% fehérneműt; 20% lábbelit, a vasúti szállításhoz szükséges rögzítő anyagot; lőszerből: pi. 0,7 ja., géppuskák, tcs.pu. 1,0 ja., RPG-7 0,25 ja., kgr. 1,0 ja., hk.elleni kgr. 0,7 ja., vil.jt.klt.(hjmű után) 1,0 ja., vv.riadó+vil.jt.klt.szerv.után 0,7 ja., av.,tü.,pct.tü. 1,0 ja., SZPG-9 1,0 ja., SZT-2 lé.rak. 1,0 ja., hk.ágyú 1,0 ja., továbbá műszaki harcanyagot.

A bázislaktanyában nem tárolt egyéb anyagokat (pl.javítóanyag, speciális anyag és felszerelés, stb.) szintén a helyszínre kell szállítani.

Feszültségek forrása volt a szakállomány béke hiánya, illetve a speciális eszközök, berendezések bázislaktanyába történt átcsoportosítás utáni beüzemelése és üzemmentartása.

Az anyagi készletek szállítására és tárolására a katonai kerület szállító eszközeinek jelentős része is bevonásra kerülhet.

A katonai kerület javító zászlóaljától erős javító-vontató csoportok kikülönítésével számolni kell a ZHCS alkalmazási körletébe.

IV. Az anyagi-technikai biztosítás tervezésének, szervezésének és vezetésének okmányai (változat)

A kidolgozandó okmánykomplexum célszerű körére, tartalmára alapvetően a déli határszakaszra eddig kidolgozott okmányok és a "KUN-SÁG-93" hadijáték tapasztalatai adnak megfelelő támpontot.

A válságkezelés feladatait az érintett parancsnokságokon, szűk operatív állománnyal kell megtervezni és megszervezni.

A válságkezelésre, **anyagi-technikai biztosítási tervet** célszerű készíteni, az anyagi-technikai főnök írásos intézkedése alapján.

A biztosítási tervtérkép tartalmazza:

- a feladatba bevont erők és eszközök béke diszlokációját;
- a bázislaktanyákat, összpontosítási körleteket;
- a menet anyagi-technikai biztosításának elemeit;
- a be- és kirakóállomásokat;
- a béke utalási rend szerinti ellátási forrásokat;
- a kijelölt kórházakat;
- az anyagi-technikai biztosítási elemek települését (elhelyezését).

A terv magyarázó szövege tartalmazza:

- az anyagi-technikai biztosítás elgondolását;
- a bázislaktanyák harcértékét;

- a bázislaktanyákban felhalmozott készleteket;
- az anyagellátás és utalás rendjét;
- az ideiglenes ellátási források készleteit;
- a híradás vázlatát.

Az anyagi-technikai főnök intézkedésben határozza meg:

a./ A béke helyőrségben végrehajtandó feladatokat. *Ezen belül:*

- a technikai eszközök kijelölését, felkészítésének feladatait;
- a tartalék eszközök mennyiségét;
- az anyagi készletek létrehozásának szintjét és lépcsőzését;
- a szakállomány felkészítését.

b./ Az átcsoportosítás anyagi-technikai biztosításának feladatait.

c./ A bázislaktanyában, illetve az összpontosítási körletben *végrehajtandó feladatokat:*

- az élet- és működőképesség fenntartására irányuló feladatokat;
- a készletképzést és a felhasználási normák elosztását, biztosítását;
- az anyagok pótlásának, utánszállításának rendjét;
- az ellátás és utalás rendjét;
- az eszközök technikai kiszolgálásának és javításának rendjét;
- a személyi állomány egészségügyi ellátásának rendjét;
- az alkalmazásra történő felkészítés feladatait.

d./ Az alkalmazás anyagi-technikai biztosításának feladatait.

e./ Az anyagi-technikai készenlét idejét.

f./ A vezetés rendjét.

Az anyagi-technikai intézkedést a *parancsnok anyagi-technikai helyettes és a törzsfőnök* írja alá.

V. A Válságkezelés anyagi-technikai biztosításának tapasztalatai

(A kapcsolódó harckészültségi, mozgósítási és "M" összekovácsolási feladatokkal összefüggésben)

A "KUNSAG-93" hadijáték sok hasznos tapasztalatot adott. Mindemellett nem hallgathatók el azok a gondok, problémák, szűk keresztmetszetek, amelyek akadályozó tényezői lehetnek tevékenységünknek.

A hadijáték beállítása alapján a válságkezelésben a 3. Katonai Kerület 17 katonai szervezete került bevonásra. A biztosítási feladatokat a harccsoportot kiküldő dandárok béke állománya átcsoportosításával feltöltött alegységek hajtották végre úgy, hogy a kerület ellátó zászlóaljából létrehozott szállítórajok végezték az utanszállításokat. A bázislaktanyában megerősítő javító-vontató csoportot kellett létrehozni.

A katonai kerület csapatai a válságkezelés rendszabályainak fenntartása mellett a magasabb harckészültségbe helyezés és mozgósítás feladatait is végezték, melynek következtében a már megalakult gépesített hadtest és területvédelmi kerület összlétszáma a hétszeresére növekedett. A nemzetgazdaságból a harckészültségi fokozatok során 4 000 db technikai eszköz került átvételre.

A "HKSZ" és "M" feladat végrehajtása során 500 tonna hadiruházati komplettet kellett felvételezni 9 katonai szervezetnek a központi raktárból, és helyszínre szállítani 370 db technikai eszközzel. Ebben a helyzetben a legnagyobb feszültséget a Nyíregyháza helyőrségbe történő szállítás okozta, mivel ide az összkészlet mennyiségének közel 1/4-ét kell rendelkezésre állni. Ez szállító gépjárműben 100 db szállítóeszközt jelentett. Az ellátózászlóaljnál rendelkezésre álló gépjárművekkel 5 fordulóval hajtható végre. A többi helyőrségben a feladat 4-5 fordulót jelentett a számvetések alapján.

A megelőző készenlét időszakában a béke rendszeresített technikai eszközökre felmálházásra terveztük a csapatkészletekeket. Az ellátóezred raktári készleteinek málházását ugyancsak megterveztük.

A mozgósítás "végrehajtása" során az elrendelt készletek létrehozásához - a különböző fokozatokban - központi bázisokról vételezendő anyag (2560 t szilárd, 250 t folyékony ag.) helyszínre szállítása vált szükségessé. A szállítás a meglévő és nemzetgazdaságból bevonuló technikai eszközök igénybevételével feszültségmentesen végrehajtható volt.

Az "M" összekovácsolási kiképzések anyagi-technikai biztosítása közel 200 tonna anyag felhasználást jelentett. A feladat végrehajtása során mozgósítási zárolt technikai eszköz kikonzerválására 20 tonna kenő- és karbantartó anyag felhasználásával számoltunk.

A hadműveleti időben hónapokig tartó feladat megoldásakor egy sor probléma került felszínre, amelynek lényege az alábbiakban összegezhető:

A harcászati ügyeletes alegységeket és harccsoportokat megalakító zászlóaljok kiszolgáló szakaszainak feltöltöttsége 20-30%-os, egyes elemekből 0%-os. A zászlóalj kiszolgáló szakasz a dandár tagozat anyagi-technikai biztosító állományából kerülhet kiegészítésre, amely képtelen lesz feladatai ellátására, különösen a mozgósítás időszakában. A katonai kerületen belül személyi, anyagi és technikai átcsoportosítások váltak szükségessé, melynek következtében az egyik oldalon oldódtak a feszültségek, a másikon pedig újak keletkeztek.

A fentiekből következik és célszerűnek látszik, a zászlóalj harccsoportok létrehozására kijelölhető zászlóaljok kiszolgáló szakaszainak *béke feltöltöttségét legalább a zászlóalj feltöltöttségi szintjére, illetve "M" létszámra felhozni.*

A feladat végrehajtásra elrendelt megemelt szintű anyagi készletek, a technikai eszközök heterogén összetételéből adódó fenntartási anyag-utánpótlási gondok (PSZH, BTR, DAC-665, D-566, egyes műszaki gépek, felderítő és elektronikai harceszközök) a csapatoknál és az ellátó-zászlóaljnál meglévő szállítókapacitások szűk keresztmetszete, a "mozgósítási-zárolt" gépjárművek vezetőinek hiánya következtében szintén katonai kerület szintű átcsoportosítások váltak szükségessé.

Nem tűnik célravezetőnek az anyagi problémák megoldására a dandárok készletszintjének növelése. Célszerűbb megoldásnak látszik az adott feladathoz elrendelt csapatkészlet feletti mennyiségek központi

raktárakból, illetve irányonként széttelepített decentrumokból kombinált szállítással történő biztosítás.

A harckészültségi fokozatok modellezése során olyan következtésre jutottunk, hogy az egyes feladatokra biztosított időintervallumok nincsenek arányban a végrehajtandó feladatok nagyságrendjével (HIT kikonzerválás, "M" összekovácsoló kiképzés megkezdése). Ezzel együtt az is megállapítást nyert, hogy nem mindig a logikusan következő anyagi-technikai biztosítási feladatok kapnak prioritást, ezáltal az "összefegyvernemi centrikusság" irreális alapokra épül.

Szakmai területen felvetődött néhány olyan gond, probléma, amelynek megoldása az előljáronkkal együttesen közös feladat és központi szabályozást igényel a jövőben.

Ezen kérdések az **alábbiakban összegezhetők:**

- a máshol tárolt ("M" utalvány, stb.) anyagok helyszínre szállítása a csapatok által nem ismert rendszer szerint és nem tervezhetően történik, (pld. "M" utalványon ez áll: "*Külön parancsra*", a parancs kiadója nem ismert). A szükséges szállítási kapacitás sem áll teljeskörűen rendelkezésre, amíg nem mozgósítanak a csapatok;

- az anyagok "M" előtti helyszínreállítása után az "M" készenlét eléréséig nem biztosított az anyagok tárolása, rendszerbeállítása, őrzése, nyilvántartásba vétele, személyhezkötése, csoportosítása.

Egyik célszerű megoldásnak látszik a központilag irányított konténerizációval egybekötött kiszállítás. *A jelenlegi ágazati raktározás helyett megjelenhetne a logisztika egyik alapelemeként is a területi vegyesraktár kialakításának lehetősége is.*

- a bevonuló mozgósítási tartalék ellátásához sem anyagi készletekkel, sem pihentetési, sem szociális-kommunális eszköz és egyéb feltételrendszerrel nem rendelkezünk. A megalakulási körletekben az állomány pihentetésére csak 1-1 db hálótermi takaró biztosított;

- a nemzetgazdaságból bevonult technikai eszközök javító anyagi készletekkel nem rendelkeznek, terepjáró képességük, igénybevételi al-

kalmasságuk elmarad a követelményektől (vontathatóság, lőszerszállítás, személyszállítás, ponyva);

- a mozgósítás utáni kiképzési feladatok anyagi biztosítása a laktanyai készletekre támaszkodva mintegy 5-10 napig biztosítható (üzemanyag, javítóanyag). Huzamosabb idejű ott tartzkodás esetén szükségessé válik a laktanyai készletek fogyásának függvényében **a központi ellátásra való áttérés**, mely szelektáltan különböző anyagok idő előtti utánszállítását igényli polgári és katonai forrásokból.

A katonai kerület anyagi-technikai főnöksége jelenlegi szervezeti keretei és lehetőségei nem biztosítják teljeskörűen a megosztást. A lebiztosított tartalékos állomány képzettsége, felkészültsége, gyakorlatlansága is nehezítheti a vezető törzsek tevékenységét, az anyagi-technikai biztosítás vezetését. A szétválás során egy jól funkcionáló törzsből csak két korlátozott működőképességgel bíró szervezet hozható létre, **mind-
ezt bizonyította a hadijáték** tapasztalata is.

A fentiekben az anyagi-technikai biztosítás terén vázolt gondok, problémák további elemzése, értékelése és a megoldás hogyanjainak feltárása, valamint a lehetséges változatokból a legoptimálisabb kiválasztása az eljáróval együtt közös további feladatunk kell legyen.